

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izim-i nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne "petit-vrste" po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnistvo je v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželica v sponah.

— o. — Znano je, da za zmagovalca ni lahka stvar, urediti upravo priborjene zemlje, podjarmljenega naroda tako, da je zanj prav, a da tudi zmaganemu ni pretežek, ni pretesen tujčev jarem. Toda, kdor je opazoval, kdor je čital o trdi trdosrčnosti, s katero je nemški Prus leta 1870. pod svoje jeklo in bakljo valil cvetoče pokrajine francoske, kdor ve, s kakšno verigo je zmagoviti Nemec naše prikoval prekrasno Alzacijo-Lotaringijo, tisti nam bode britkim smehljanjem pritrdil, da se je Prus rečene težke državno pravne naloge hitro znebil in z elegantno lahkoto!

Solnce pravice in državljanske svobode je pred štirinajstimi leti zašlo v Alzaciji-Lotaringiji in od tistega časa pa do današnjega dne vlada v tej pokrajini črna noč brezpravnosti in sužnosti, še danes ta dan je Francoz v Alzaciji tisti slepec, ki nam v pesmi vzdihuje: „Le enkrat bi videl, kako solnce gori gre!“ Pač se je malokje do dna izpolnil strašni „Vae victis!“ kakor baš v Alzaciji-Lotaringiji! Paragraf 10 v zakonu za upravo Alzacije-Lotaringije, kateri nemškemu namestniku daje vso tisto oblast, ki je bila po francoskem zakonu iz 1849. leta vojaškemu oblastvu izročena za slučaj obsednega stanja, še dandanes leži kakor skala na prsih uplenjenega naroda, še dandanes, ako tudi je mirni narod udan v svojo usodo in že davno ni nobenega povoda dal dvojiti o svoji zvestobi do nove domovine. Paragraf ta se ne zove zastoj „diktaturni paragraf“, z njegovo pomočjo je deželni namestnik diktator za življenje in smrt svojih podložnih, vsako uro po noči ali po dnevi more udariti v alzaško kočo, po svoji volji in nevolji sme podjarmljence preganjati in izganjati, zatirati časopise, društva in shode; s kratka on je bog, ki sme in more vse, kar se mu potrebno vidi za odvrnitev nevarnosti. Nemški cesar je glede oblasti berač proti elzaškemu namestniku; nemškega cesarja vežejo zakoni, njegovega namestnika v Alzaciji-Lotaringiji ne veže nič. Njemu se lahko nevarno vidi tudi tisto, kar ni nevarno za mir in državljansko zvestobo, a najlažjo odgovornost mu zakon nalaga pri izbiranju orožja, ki ga ima za preganjanje okrivljenih novih Nemcev toliko, kolikor ga je tiranstvo spočelo od začetka sveta. Namestnik imenuje župane, izbira učitelje in duhovnike.

Kaj čuda, da mu kakor škofu zvonijo, kjer se koli prikaže v deželi? Z „diktaturnim paragrafom“ meče okolu sebe ob časih volitve in tolče volilce, ako ne volijo po mislih Berolinske vlade. Pri vsem tem pa zanj ni nobene kritike, ne časnikarske ne disciplinarne. Pri vsakem izimnem zakonu je tudi nekoliko apelacije, pri izimnem zakonu alzaškem ni je nobene! Kako je v tacem stanju s časnikarstvom, to je vsacemu jasno. Malo težje je umeti, da se časniki prepovedujejo, še predno je izšla prva številka, a tako se godi. Sicer pa §. 10 kakor Damoklejev meč visi nad vsem alzaško-lotarinškim časopisjem. Vsako uro se je sleharnemu časopisu bati, da bode zatrt, ne da bi kdo vedel ali povedal, zakaj. Zato je v vsaki vrsti nezavisnega časopisa čutiti trepetanje, bojazen, da zdaj pa zdaj pade meč na glavo. Kako more biti pri srci narodu, ki je kedaj užival zlato svobodo, a je sedaj uklenen pod nadzorstvom samooblastnega nemškega oskrbnika?

Pozornost so na se obrnile te barbarske razmere ob Reni, ker se je v 28. dan pr. meseca o njih govorilo v državnem zboru nemškem. Poslanec Kablé je predlagal, da naj se odpravi „diktaturni paragraf in v obrazložbo tega svojega predloga opisal je neizmerne krivice nemške, ki narod v Alzaciji-Lotaringiji uničujejo duševno in gmotno. Uprav turške stvari je pripovedoval, ki se na priborjeni zemlji godijo po nemških mislih in poveljih! Poslanec Antoinu se je že naprej prepovedalo, izdajati časopis, brez povoda so ga utaknili v tamnico, izpustili ga še le čez 15 mesecev, a kar je najlepše: sodniki so njegova privatna pisma izročili Bismarckovemu listu, da jih je ob avil! Čudo nemške kulture in pravicoljubivosti! Muhasta oblast namestnikova je kar z jasnega prepovedala francoske zavarovalnice, v Alzaciji-Lotaringiji, postavila tako 2000 agentov na beraško palico in uničila 100.000 pogodb. V narodu je kuhalo, a niti v časopisih si ni mogel dati duška, ker časopisje je samo sebe vleklo na vislice, da je ziniło katero proti tej ali takej krutosti. Celo vrsto tacih nemških činov so poslanci ubornega naroda pri tej priliki našli in navzlic ugovorom vladnih zastopnikov je ves civilizovani nemški svet po tej debati še bolj uverjen, da se visoko povzdigovani nemški genij plazi trdo po tleh. Turškemu „diktaturnemu paragrafu“ je nemški bog sigurno usodil še mnogaja leta! Predlogu, da bi se

odpravil, odrekli so se v oni seji sami predlagatelji, ker je obveljala misel svobodoljubivega Stauffenberg, da je pred vsem drugim potreba pretehtati deželni zakon v Alzaciji-Lotaringiji. In tako bode narod, ki ničesar ni zakrivil, še nadalje ostal v sponah, obubožaval bode in propadal!

Vprašanje, zakaj-li poglede obračamo v daleč odmakneno deželo, v kateri nam niti ne prebiva sorodni živelj, — utegnilo bi se odgovoriti s človeškega, nič manj pa tudi s svobodomiselnega stališča. Za obojno nam bije srce. A slučajno je tukaj za simpatijo s tujci še drug vkupen moment, vkupen sovražnik, rekše — nemški duh. Nemški duh je isti, naj veje na pobožji reke Rene ali pa ob Donavi in Savi, isti, naj nastopa v „diktaturnem paragrafu“ ali pa v Schmerlingovi ustavi, isti, naj ga izvršuje namestnik veliko-nemški ali pa avstrijski! To je duh brezozirnosti in zatiranja bil in bode, — kdor se proti njemu bori, če tudi je Alzačan, tisti je naš čislán zaveznik!

Ruščina kot občni slovanski slovstveni jezik.

Dalje bode taka okolnost, da izide letos v nemškem jeziku vestno in temeljito pisana zgodovina ruskega slovstva, kakor se da soditi po začetku, katero je spisal naš sodeželan pl. Reinhold. Nemški in avstro-ogerski Slovani bodo to knjigo gotovo pozdravili z velikim sočutjem. Ker je mej temi Slovani občno razširjen nemški jezik (kar se žali bog ne more reči o ruskem), našla bode ta zgodovina ruskega slovstva mej zapadnimi Slovani več marljivih čitateljev, kakor mej Nemci samimi. Iz tega dela se bode ogromna večina zapadnoslovanske inteligencije prvič seznanila z obnim razvojem našega slovstva in z mnogimi popolnem novimi deli; v nobnem zapadnih slovanskih narečij še namreč ni izšla količaka popolna zgodovina našega slovstva. Ruski oddelek po nemški pisane Safarikove zgodovine slovanskih literatur je že zastarel, kakor je zastarelo delo Greča, po katerem je sestavljen. Čast in hvala našemu sodeželanu za prekrasni trud. To ni prva pa tudi ne zadnja usluga, katero je skazal nemški jezik in nemška literatura v korist razširjenju ruskega jezika mej zapadnimi Slovani. Mnogo je pomaglo, da so se avstrijskih Slovani z

LISTEK.

Predpustne burke.

Podlistek z naslovom „Predpustne slike“ ni imel sreče, tudi članku „Vlada in naše šolske razmere“, ki je imel namen pojasnjevati z narodno-politiškega stališča stanje ljudskih šol v Trstu in na Primorskem, ni bila osoda mila.

Taki predmeti so nam nekak „nolli me tangere“ in ne preostaje nam drugzega, nego pisati o predpustnih veselicah, o kislem zelji in o kislej repi, o pustnej nedelji, o kateri se pravi v narodnej pesmi:

„Prišla je, prišla je pustna nedelja,
Lau' bil sem „špeha“ sit, letos pa zelja.“

Da siti smo letos zelja, prisiljenega in posiljenega zelja, siti pa tudi predpustnih zabav, osobito pa tacih, kakeršna je bila v kazini Ljubljanski, ko je Ljubljanska „Ortsgruppe“ nemškega šulferajna imela koncem preteklega meseca svoj občni zbor.

Čitali smo mastna poročila o tem zboru v

„Tagesposti“, v „Deutsche Zeitung“ in v vseh onih glasilih, ki imajo še kaj mehkega srca za nemštvo na Kranjskem in čudom smo se čudili, kako grozovito se godi našim Nemcem in nemškutarjem v beli Ljubljani. Vrstili so se drug za drugim, vsi polni radikovanja in solzlih očij vsled nečuvnega zatiranja, ki je baje na Kranjskem tako silno, da že živo spominja na Herodezeve umore v Betlehemu.

Temu zboru predsedoval je dr. Suppan, znan po bistroumnem izreku, da je svet okrogel kakor krogelja, rekše: „Die Welt ist kugelförmig.“ Ta modrost sicer ni vzrasla na njegovem lastnem gnojišču, čital jo je morebiti v kakej geografiji, a to pa nikakor ni oviralo, da je pri omenjenem zboru zvoznec nosil. — Sodelovala pa sta, kakor navadno c. kr. profesorja Linhart in dr. Gartenauer. Prvi pihal je na „fagot“, drugi pa na „bombardon“ in učinek bil je gotov, kajti

„C'est le ton, qui fait la musique.“

Ti gospodje in njih somišljeniki, pravijo, da je bil tudi neizogibni profesor Heinrich mej njimi, godli in piskali so v vseh možnih in nemožnih akordih, da se še danes njih slava razlega po nem-

ških listih, ki na dolgo in široko opisujejo vse govore pri tej predpustnej veselici.

Prvi poprijel je besedo dr. Suppan, nekaj zaradi tega, ker je načelnik, nekaj pa zaradi tega, ker rad govori in neče, da bi njegova „leščerba“ ostala pod polovnikom. Dejal je „bivši župan Ljubljanski“, da nemška ljudska šola, katero mora ustanoviti mesto Ljubljansko, Nemcev v mestu ne bode ogrela („wird die Deutschen der Stadt vollkommen kalt lassen“) in glavna naloga nemškemu „Schulvereinu“ oziroma tukajšnjeji „Ortsgruppe“ je in ostane, da se ustanovi za Nence v Ljubljani in po deželi posebna nemška ljudska šola. Dotičnega načrta sicer c. kr. vlada ni potrdila, a hranilnica kranjska ga nikakor ni vrgla ad acta, temveč težila bode dalje za svojim smotrom ter tukajšnjo „Ortsgruppe“ podpirala pri ustanovi nemške ljudske šole s tem, da jej bode brezplačno prepustila potrebne šolske sobe in jo tudi z novci podpirala.

Dr. Suppan, ki je govoril navedene besede, je član hranilnice kranjske. Pokazal ni sicer pooblastila, da se sme v hranilnici imenu tako široko razkoračiti, a sodeč po veselji, katere so vzbudile te

Rusijo seznanili, znamenito Berolinsko književno delo R. skošnega: „Russland. Land und Leute“ in nemški prevod prekrasnega dela Leroy Beaglieu-ja o Rusiji. O Slovanih, ki so z nami jedne vere, Bolgarih in Srbih, kulturno manj izobraženih moremo reči, da poznajo in instinktivno razumejo Rusijo gotovo mnogo bolje kakor Slovani drugih ver, če tudi so poslednji bolj izobraženi, to je kakor Poljaki, Čehi, Hrvati in Slovenci, pri katerih se le manjši del zanimiva za Rusijo in razume Rusijo. Večina avstro- in prusko-poljske, česke, hrvatske inteligence, katera ne želi ločiti se od Evrope, mnogo manj pozna in razume Rusijo in naše slovstvo, kakor Francozi, Angleži in Nemci. Ti zapadni Slovani so se začeli navduševati za Turgenjeva, ko so ga že proslavljali v Evropi. Leva Tolstega Nemci malo poznajo, tem Slovanom se pa še o njegovej nadarjenosti ne sanja; Puškina še do sedaj tudi neso proučili; v Nemcih še ni izšla nikaka prava ocena o njem. Počakajmo, kako ga bode ocenil Reinhold. Najbolj se pa zapadni Slovani jezé na nas, če jim povemo, da pri njih ni originalnosti in samostojnosti. V poznanji Rusije, ruskega jezika, ruskega slovstva so Čehi, Poljaki, Hrvati, če strogo govorimo, daleč zaostali za Nemci, Angleži in Francozi. Vsega tega bi ne bilo, ko bi inteligenca bila manj evropska, pa bolj slovanska. Pa naj postane bolj slovanska ali naj pa še dalje hodi za Nemci, vsekako se bode bolj seznanila z Rusijo, z ruskim jezikom in slovstvom.

Naše slovansko društvo ne more in ne sme biti ravnodušno k razvijajočim in rastočim prizadevanjem, seznaniti se z Rusijo in ruskim jezikom. Naše živo sočutje moglo bi se izraziti najbolje na sledeči način.

Želeti bi bilo, da bi se dan tisočletnice slovanskih proučiteljev, naših prosvetiteljev in osnovateljev prvega obcnoliterarnega slovanskega jezika, proslavil z naše strani z razpisom Cirolo-Metodovskega darila 2000 rubljev za najboljše delo ali najboljše dela, napisana o kakem znanem predmetu. Obrok za doposiljanje del, rokopisov ali že tiskanih knjig, naj bi bil trileten.

Jaz bi predlagal, da se izbere sledeči predmet: „Opisati zgodovinski obris, kako so se razvijali občni slovstveni jeziki pri starih Grkih, Italikih, pri novih narodih romanskih (italijanskem, francoskem, španjskem) in germanskih (angleškem in nemškem). Razložiti usodo cerkvenega slovenskega jezika pri različnih narodih slovanskih do najnovejšega časa. Zasedovati razširjenje českega jezika pri Slovakah in Poljaki, — poljskega v Zapadni Rusiji: pri Malo- in Belorusih, — srbskega pri Hrvatih; zasedovati, kolikor je mogoče vspehe ruskega jezika od Petra Velikega ali od Lomonosova do naših dni pri Bolgarih, Srbih, Hrvatih, Slovencih, Slovaki, Čehih, Lužiskih Srbih in Poljaki. Razložiti po kronološkem redu in sistematično, počenši od Križaniča do poslednjega časa, mnenja slovanskih pisateljev o slovstveni slovanskej vzajemnosti, o obnem diplomatičnem slovanskem jeziku in o slovstveni slovanskej jedinstvi. Koncem pa mora pisatelj po prejšnjih preiskavah in zgodovinskih analogijah starih in novih izobraženih dežel si postaviti in pretresti vprašanje, je li mogoče in ali je potrebno slovstveno jedinstvo slovanskih narodnostij? Pri tem pisatelj ne sme prezirati, da so v Italiji, Španiji, Franciji, Angliji in Nemčiji že literarno obdelovali

obljube v vrstah vernih poslušalcev šulferajnovcev, sme se zaključevati, da je to že sklenjena stvar in da bo hranilnično vodstvo z novci slovenskih strank podpirati nemški šulferajn, to temveč, ker čujemo, da so prostori za nemško ljudsko šolo v poslopji realke že določeni. Hranilnica kranjska in šulferajn korakala bodeta po tem takim roko v roki po potu ponemčevanja in smijala se bodeta porogljivo, ko bode mesto za drage novce zidalo nemško ljudsko šolo, katere, ko bode dodelana, nihče obiskoval ne bode. Zares krasna ilustracija naših razmer!

Dra. Zuppana govorniške lovorike ohrabrile so nekega c. kr. gimnazijalskega profesorja, da se je tudi oglašil ter očital surovost dijakom slovenskim in zagotavlja se nam, da je to bil profesor Anton Heinrich. Tega pa skoro ne moremo verjeti, kajti baš on je najmenj opravičen za tako natolcevanje. On, ki je mej nami našel gostoljubno ognjišče, v zahvalo pa našo deželo imenoval „Schweineland“, on, ki mej poukom žali domoljubno čustvo dijakov in se roga slovenskim in slovanskim težnjam, on, kateremu se očita, da je po Ljubljani kolportoval neko nesramno pesen, v kateri se o Slovanih go-

razna krajna narečja in podnarečja, pa vender to ni oviralo, da so se v teh deželah utrdili občni slovstveni jeziki.“

Ako bi nobeno poslanih del ne zaslužilo cellega darila bi se to razdelilo na dva dela. Najboljšemu delu bi se potem prisodilo 1500, drugemu po dostojanstvu pa 500 rubljev. Delo bi smelo biti pisano v ruščini, ali v katerem koli slovanskem narečju, ali pa v kakem bolj znanem zapadno-evropskem jeziku. Ko bi društvo spoznalo za potrebno po sporazumljenju s pisateljem najboljše delo, dati na svetlo (ko bi bil rokopis, ne pa tiskana knjiga), izda naj je v ruščini, ko bi tudi izvirnik ne bil ruski. Pri prisojevanju se ima posebno ozirati na sledeče kakovosti: točnost, polnoto in obdelovanje navedenih faktov, jasnost dokazov in vrednost razlaganja.

V slovanstvu sploh ne manjka le notranjega miru in jedinstvi, temveč tudi mejsebojnega občanja in sporazumljenja. Vsaka narodnost bavi se samo z ohranjenjem same sebe in svojimi nalogami. Ta čudni partikularizem slovanstva je najhujša njegova slabost in glavni vzrok vseh germanizma nad Slovani. Slovani se ne bodo mogli sporazumeti, dokler jih ne bodo vezala občna jasno določena vprašanja. Vprašanje, ki se predlaga na to darilo, je jedno najvažnejših in h kratu načelnih vprašanj. tikačjih se vsega slovanstva sploh in vsake narodnosti posebe. Brez občnih načel in idej ne more noben narod zavzemati nikakega samostojnega, nezavisnega položaja v zgodovini. S samim zdihovanjem in govorjenjem o enakopravnosti se ničesar ne doseže. Da, tudi ta enakopravnost dobiva se le v borbi, daje se le energičnemu delovanju, ter zahteva nekatere žrtve. Čim težja je borba, tem popolnejši mora biti orožje. Čim mnogobrojniji in močnejši je sovražnik, tem potrebnejša je sloga in disciplina. Vsak dober Slovan, ki ljubi svoje pleme, lahko jasno razume, da tudi najizobraženejši slovanski narodičji se ne morejo ustavljati Nemcem in pridobiti z njimi enakopravnosti, dokler se upirajo, kakor Čehi in Poljaki, majhni narodi z malo razširjenimi jeziki in slovstvu provincijalnega značaja. Nikaki kriki nevolje proti brezozirnosti Nemcev tu ne pomorejo. Za vseh nad Slovani Nemcem sedaj ni treba nikake brezsrčnosti in surovosti, in če se poslužujejo te stare slabe navade, je to popolnem odveč za njih prizadevanja in koristi samo Slovanom.

Slovan, ki ni sovražnik slovanstva, mora spoznati, da Slovani v proteklosti neso in v bodočnosti ne bodo ničesar dosegli brez borbe. Zato je sentimentalno in popolnem neumno vedno Nemcem očitati njih bojažljivost. Sentimentalno in neumno je misliti, da Slovani kot narod golobje naravi brez borbe in žrtv brez skupnega organa razumljenja dosežejo spoštovanje, slogo in duševno jedinstvo. Sentimentalno je misliti, da si Slovani pridobijo slovstveno jedinstvo, ne da bi se kaj pripravljali zato in poprej mislili o tem, ravno tako kakor po navdihnenji sv. Duha.

Že 1838. l. je veljaven slovanski dejatelj K. Kuzmani (Slovak) prepričevalno dokazoval, da se slovstveno slovansko jedinstvo ne sme zamenjavati s političnim. In res z najstrožjega državnega stališča se ne smatra nikakor za nevarno, da Nemci, avstrijski in ruski, govore in pišejo občni nemški slovstveni jezik, ter so slovstveno združeni z Nemci

vori v tacih izrazih, kakeršnih ne rabi noben le količjak olikan človek, bi moral vsebino in obseg pojma „surovost“ vsaj dobro poznati. Mislimo torej, dasi gotovosti nemamo nikake, da Heinrich tega ni govoril, to tem manj, ker so njegovi dijaki celo takrat bili popolnem mirni, ko jim je v svoji jezi zaradi neke notice v „Slovenskem Narodu“ v jednej uri namazal tri in dvajset dvojk!

A tudi drugih nemških profesorjev ni bil nobeden opravičen, izreči tako nekvalifikovano obtožbo proti dijakom slovenskim, ker k temu ni nobenega povoda. Znano je, da so baš nemški dijaki v oddelku I. a glede obnašanja, kakor tudi glede učenja na vsej gimnaziji najslabši. Pometajte torej najpred pred svojim pragom! A recimo, da bi bili slovenski dijaki res kaj zagrešili, moral bi dotični c. kr. profesor vender znati, kaj mu je storiti, znati bi pa tudi moral, da tega šulferajnovcem ne treba razlagati, ker, slava Bogu, tako daleč vender še nismo, da bi o takih stvareh sodili dr. Suppan in njega pristaši.

Žalostno pa popolnem resnično je to, da nekateri c. kr. nemški profesorji, ki bi morali dijakom

v Nemčiji. Kakor se Rusiji ta literarni pangermanizem ne zdi nevaren, tako se slavo Bogu v Avstriji gospodujoča elementa nemški in madjarski ne čutita nobenega strahu pred slovstvenim panslavizmom.

Še nedavno se je povodom dolgega in nevspešnega govora Riegroega o odnosajih mej Čehi in Madjari izjavil nek ozirojni organ Taaffejeve vlade tako-le o slovstvenem panslavizmu: „s političnega stališča je še manj nevarno kakor literarno jedinstvo avstrijskih Italijanov z Italijani v kraljestvu“, in dostaviti bi bil še moral, kakor literarno jedinstvo avstrijskih Nemcev z Nemci v Nemčiji. „Der politische Panslavismus allein ist gefährlich“ — samo politični panslavizem je nevaren. (Presse 1884. 13. Dec.)

Hrvatski časopisi prihajajo po gostem z belimi kolonami na svetlo, kar svedoči o strogosti tamošnje cenzure, če se tudi imenuje le nadzor državnega pravdnštva. Pa ta stroga cenzura ne zabranjuje raznim listom razlagati koristi učenja ruskega jezika. Tako je še nedavno hrvatski časnik „Pozor“ povodom obeda, kateri je priredil v Peterburgu Spasovič z nekaterimi prijatelji predsedniku jugoslovanske akademije znanosti, kanoniku Račkemu, natisnil mej drugim sledeče vrste. Ko je pohvalil Spasoviča, da je on, ki je rojen Poljak, govoril pri obedu ruski, pristavil je ta list: „Da se Poljaki razun materinskega jezika uče še ruski, to je le v korist slovanstvu. Nemški listi so obsojevali, da je ruski car, ko je bil v Varšavi, pohvalil poljske otroke za to, ker se uče ruščine, kakor bi bila to za nje kaka nesreča. Mi trdimo, da bi se hrvatski otroci tudi prej naučili ruščine, kakor madjarsčine. In temu ni treba podtikati nikakih političnih motivov, dovolj je samo pedagoških: ruski jezik je po obnejši našemu. Nekoč čitali smo nekemu hrvatskemu veljaku nek ruski list, in on ni hotel verjeti, da je to ruski. „Da, saj skoraj vse razumem, kar ste čitali, pa še nikdar nesem videl ruske knjige.“ Hrvatu ni težko naučiti se ruščine, in s tem se mu odpre obširno polje ruske literature. Pa na to se je pri nas obračalo vse premalo pozornosti, kajti do sedaj je rusko slovstvo bilo nam kaj malo pristopno in mi si še mislili nesmo, kako bogato je v vseh ozirih. In proslavil ruskega slovstva ni samo Turgenjev, o katerem pri nas vsakdo ve, in ne samo ruski časnikarji, na katere se tako pogostem jezé fanatični Madjari in Nemci, temveč tudi strogoznastvena dela Mendeljeva, Veselovskega, Pržvalskega, Martensa, Solovjeva itd., katera se sedaj marljivo izučavajo po vsej izobraženi Evropi.“

(Dalje prih.)

Po „štrajku“ časnikarjev.

Na Dunaji 4. februarja.

Mirna Bosna! Časnikarji in Schönerer se bodo zopet lahko gledali od obličja do obličja, vsaj v državni zbornici, ker se na ulicah ne marajo srečati. Seveda nobenega časnikarja, najmanj če je rodu Abrahamovega, ni gnala simpatija do veliko-nemškega kričača in bahača, da se je storil konec „štrajku“ ter se je povrnil stari, praktični „do, ut des“ tudi v tem oziru v naš parlament. Poročali ste že, da je zadnji petek vitez Schönerer v javni seji terjal od predsednika Smolke, da mora časnikarjem in poročevalcem zabraniti uhod v parlamentove kuloarje, zabraniti jim v zbornici pogovor

dober vzgled dajati ter spravljivo obnašati se, pri vsakej priliki ščujejo na našo narodnost in grde in blatijo naše ljudi, da širijo vedoma laži mej svet in se sploh udeležujejo vsakega takega „humbuga“. Da se je kaj takega pripetilo v Budimpešti ali v Debreczinu, davno bi bil dotični c. kr. gospod moral navezati svojo prtljago in oditi tja, od koder je prinesel svojega rojstva kosti. V Ljubljani pa je kaj takega, vsaj v kazinskih krogih, že „bon ton“!

Pri omenjenem zboru oglašil se je še jeden izmed obilice c. kr. profesorjev, ter se hudoval, da poučuje na protestantske šoli učitelj, rodod Slovencec, kljub temu, da šulferajn to učilnico podpira. Dr. Pock, c. kr. umirovljeni nadstabni zdravnik in načelnik tukajšnje protestantske občine, čutil je potrebo izgovarjati se, da je vodstvu jako žal, da so nastavili na tej nemške šoli „einen nationalen Fanatiker“. Nadejati se je torej, da dobi dotični učitelj, ki ni nič drugega zakaivil, nego da ima na sebi podedovani greh, da ga je rodila slovenska mati, v kratkem „consilium abeundi“ da se zopet v Ljubljani obistini stara, a še vedno premalo uvaževana basen o ježi in lisici.

s poslanci, če ne, da jih bode on sam v roke vzel. Govoril je pri tem o časnikařtvu jako zaničljivo, zlasti pa je po svoje kvalifikoval židovske žurnaliste. V resnici se je predsedništvo dalo zbegati, takoj so se kuloarji zaprli poročevalcem časnikov, a s tem so se jim zaprle pota tudi v poštni in brzojavni urad, v stenografski biro in v pisarnico državnega zbora.

Jeden duh je vsled tega prešinil vse časnikaře. Brez razločka, kateremu časopisu v prestolnici ali v provinciji da služijo, ukrenili so, vsaktero zvezo pretrgati s parlamentom in po časopisih tako dolgo prezirati obravnave državnega zbora, dokler se jim poleg zadostila ne dajo, ne povrnejo prejšnje pravice, olajšave pri poročevalnem poslu. Tega ukrepa so se stanovitno držali vsi. Niti tukajšnji niti pokrajinski časopisi neso prinašali običajnih državno-zborskih poročil, a svojo čast, svojo potrebo so krepko zagovarjali v mnogih pohodih pri predsedništvu državnega zbora. Javno mnenje so imeli na svoji strani, kajti praktično se je pokazalo, koliko je za konstitucionalizem vredno parlamentarno življenje, ako se to življenje ne pretaka tudi v javna glasila. Tesno je bila te dni slehernemu, kdor je časopis vzel v roke, a ni našel pričakovanega poročila.

Sodimo o avstrijskem, zlasti Dunajskem časnikařtvu, o njega podkupnosti in židovski zlaganosti še tako slabo, jedno dobro stran bomo vedno našli, to namreč, da se je naše časnikařstvo navzlic zatiranju in omejevanju v prvi vrsti borilo za vsa svobodomise na pridobljenja. Nepretrgano se je časnikařtvu v Avstriji navezavalo težko kamenje, zdaj v podobi časnikaške koleka in v prepovedi kolportaje, zdaj v podobi objektivnega tiskovnega postopanja in zabranjevanja izdaj, toda vse to časopisja ni odvrnilo s prave poti, z bojišča za svobodo in konstitucionalizem. Da se je časopisje pod židovskim vplivom tudi mnogokaj pregrešilo, zlasti pri obravnavanju gospodarskih vprašanj, to je res, a zato vendar ni umestno, psovati à la Schönerer in uničevati vso institucijo! Ker se s tem, najložeje hoté in ne hote ubija tudi javno mnenje, potem smo zopet na poti reakcije, katera pelje naravnost v absolutizem. Najmanj dela torej parlament previdno, ako dopušča obče, neosnovane naprave na časnikařstvo, ki je prav za prav njegovo glasilo, njegova javnost.

In uprav v konstitucionalnem zmislu bilo je želeti, da se čim prej navstala nevihta poleže, da se časnikařjem omogoči prilika, služiti parlamentarnemu teženju. Da se je to zgodilo, to nas more veseliti, da se pa časnikařjem ni še prej dalo zadostilo, da je napeto razmerje mej tiskom in parlamentom pri vsem tem trajalo od petka in pa do danes, to nam prijetnega utisa ne dela, ker ne kaže dostojne resnobe.

Danes torej ima parlament stari svoj obraz; časnikařske lože so polne in v „parterji“ se časnikaři sučejo okoli govornikov in z ustnic pobirajo besedo za besedo. V hodnikih pa že preži sto rok na rokopise in čez male ure se bode vedelo po vsej Avstriji, kaj se jej naklada dobrega in slabega. In to, tako je prav!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. februvarja.

Kakor se nekemu českemu listu poroča z Dunaja, je skoraj gotovo, da bode **državni zbor**

Mnogo se je še govorilo pri tem zboru, kajti odprte so bile vse govorniške zatvornice, vsak čutil je potrebo dati duška svojemu sovrařtvu proti narodnjakom, bila je prava predpustna burka, predpustna politiška orgija. Gospodje pa, ki so te burke uganjali, bi po svojem dostojanstvu, po gorkih ležiščih, ki so je dobili po našej gostoljubnosti, morali biti vender toliko ozirni, da bi kaj tacega ne govorili javno, makari da jim je srce prepolno takih in še hujših ljubeznivostij. Pa čemu bi molčali in ne sejali viharja? Saj je ni žive duše, ki bi jim branila, saj je nemškimi c. kr. profesorjem svobodno govoriti tako. Kaj drugzega bilo bi tedaj, ko bi kdo izmej nas bil toli predrzen, da bi le 10% vseh teh govorov in napadov spustil čez ograjo svojih zob. Tedaj bil bi vik in krik po kazini in po vsem Izraelu, pričele bi se preiskave in vsa strogost zakona in šolskih naredeb zadela bi tacega predrzneža, kateri bi bil h kratu „kalt gestellt“.

Tako je novodobna spravljivost, „šulferajn“, ki se s politiko ne peča, dr. Suppan, dr. Pock in c. kr. nemški profesorji pa nje proroki!

vsprejel vladni predlogi o severni železnici in regulovanji rek v Galiciji. Prvo predlogo bode pač nekoliko predelal, pa ne dosti.

Ministerstvo je potrdilo sklep častniškega častnega sveta, da **hrvařski** deželni poslanec Radosevič izgubi častniško dostojanstvo, ker je podpisal adresu stranke prava.

V **ogerskem** državnem zboru sta dve interpelaciji jasno pokazali, kako sovražni so Madjarji drugim narodnostim. V Sibiriji na Erdeljskem je porotno sodišče oprostilo urednika rumunskega lista „Tribuna“, ki sta bila zatožena ščuvanja proti Madjarjem. Ta zatožba je pa morala biti jako slabo utemeljena, ker so porotniki stavjena vprašanja jednoglasno zanikali, če tudi mej porotniki ni bilo ni jednega Rumuna, ampak 11 Saksoncev in 1 Madjar. Zagovornik je namreč zavrzel vse rumunske porotnike, ker je bil prepričan, da noben vesten človek katere koli narodnosti ne bode potrnil krivde, in ker je želel, da bi se osvobojenju ne podtikali kakšni politični motivi. To pa je razdražilo ohole Madjare in Blaž Orban interpeloval je pravosodnega ministra, če mu je to znano in ali je voljen vsled tega ustaviti Sibijsko porotno sodišče in zaukazati, da tiskovne prestopke na Erdeljskem sodijo nekatera ogerska porotna sodišča. Grünwald je pa interpeloval ministrskega predsednika, ker je baje neko slovansko društvo imelo zbor v komitatnej dvorani v Lipto-Szent-Miklosu. Obema interpelacijama je pritrjeval skoraj ves zbor. To dovolj jasno svedoči, da Madjari hočejo svobodo le zase, ne pa za druge. — Kakor „Naplo“ poroča, misli vlada takoj, ko bode rešena reforma gospodske zbornice, državnemu zboru predložiti zakon, da se mandati poslancev podaljšajo na pet let.

Vnanje države.

Vsa znamenja kažejo, da **Italija** ne misli več sprazniti krajev, katere bode posedla ob Rudečem morju. Turčija je poslala okrožnico na velevalsti, v kateri protestuje proti tem italijanskim okupacijam. V tej noti tudi omenja, da je poslala protest naravnost Italiji in zahtevala, da takoj umakne svoje čete in se ozira na sultanova vrhovna prava. Pa kdo se še kaj zmeni za proteste onemogle Turčije!

Zbirka za ranjence februarvske ustaje v znesku 1.450.000 fr. je brez sledu izginila iz **francoskih** državnih blagajnic. Tedanji ranjenci, ki še nikdar neso dobili niti vinarja, sedaj zahtevajo, da se osnuje poseben odsek, ki bode to stvar preiskaval. — Francoski delavci, ki nemajo dela so bili šli v zbornico poslancev zahtevati, da njim pomore. Poslanci skrajne levice so se pogajali z njimi. Delavci so pretili, če se nič zanje ne stori, da se vrnejo v še obilnejšem številu. Levičarski poslanci so vsled tega že stavili predlog, da se 25 milijonov frankov razdeli mej delavce, ki nemajo dela — Vojni minister je predložil zbornici nov zakon o novačenju. Ta zakon ustanavlja triletno aktivno službo. Vojaki, kateri se pa še v treh letih ne bodo dovolj izvežbali, bodo morali služiti v aktivnej službi še četrto leto, oni pa, ki se bodo pa poprej že dobro izvežbali, bo se pa odpustili domov še pred tremi leti.

Nemška vlada želi, da državni zbor vsekako konča svoje zasedanje do Velike noči. Knez Bismarck se je v tem smislu izrekel proti nekaterim poslancem, ravno tako tudi minister pl. Bötticher. Kaj pride še v tem zasedanju vse na vrsto, ni znano. Zakoni o poštnih hranilnicah, o razširjenju zavarovanja proti neugodnosti in o borznem davku bodo že čakali bodočega zasedanja, morda še tudi več drugih stvari. — Kakor se čuje, hočejo nekateri v Nemčiji osnovati liberalno protisemitsko stranko. „Kreuzzeitung“ misli, da s sedanjimi liberalnimi načeli ta stranka ne bode mogla vspešno delovati proti židovstvu, a se bode prej ali slej morala spremeniti v konservativno.

Angleški listi se jezé na vlado, da je v **Sudan** poslala tako malo vojakov, da ni misliti skoraj, da bi ekspedicija imela vspeh, in je celo v nevarnosti, da je ne uničijo ustajniki. Sicer pa sedaj, ko je pal Kartum, res ni nade na vspeh. Morda se Angležem posreči podkupiti Sudance, da spusté Gordona, če je še živ, s silo bodo to težko dosegli.

Domače stvari.

— (Javna pritožba.) Ker zaplenbe našega lista neso redke in ker smo preverjeni, da jih še ni konec, zdi se nam potrebno, da v tej stvari izpregovorimo par besed. Zaplenba ob sebi je neprijetna, a še neprijetnejša za uredništvo, ako dotični uradnik ne ve povedati, zakaj se konfiskuje list in mora uredništvo sedemnajst ur čakati, predno izve, zakaj je bil list zaplenjen. Ako se že za ta posel odloči policijski nadkomisar g. Parma, naj se mu vsaj toliko pove, kateri članek je povod konfiskaciji. Dalje naj se mu dá napotek, da mirno konfiskuje, da ne kritikuje zaplenjenega članka, posebno pa, da ne rabi razlagljivih in obrekovalnih izrazov, da ne govori o „slabih podložnikih“ itd., kakor je to v sredo storil gori imenovani g. Parma, sicer smo prisiljeni pomagati si drugače in z vso odločnostjo

zavračati vsak napad, vsako sumničenje lojalnosti naše.

— (Dnevni red mestnega odbora javni seji) katera bode v soboto 7. dan februvarija 1885. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Naznanila prvosedstva. II. Volitev po jednega člana na mesto izstopivšega občinskega svetnika dr. Josipa Drča: a) v policijski, b) v šolski, c) v vodovodni odsek, č) v mestni šolski svet, d) v klavnično ravnateljstvo. III. Stavbinskega odseka poročilo: a) o stavbinski črti za gradnjo nove hiše „Pri zaponi“ v Šelenburgovih ulicah; b) o Nikolaja Ronerja prizivu gledé gradnje nove njegove hiše na Emonski cesti; c) o načrtu, po katerem naj bi se preložila Gruberjeva cesta. Tajna seja. Združenega personalno-pravnega in finančnega odseka poročilo o reorganizovanju magistratnih uradov. Eventuelno: Šolskega odseka poročilo; a) o oddaji jednega izpraznjenega mesta cesar-Fran-Josipove ustanove za ubožne učence Ljublj. realke; b) o letnem poročilu o Ljubljanskih mestnih šolah.

— (Slovstveni zabavni večer) je jutri v Čitalniški restavraciji. Zač tek ob 8. uri.

— (Čast. člani Ljubljanske Čitalnice) se opozorujejo in uljuduo vabijo na prihodnji in zadnji plesni venček v predpustu — v nedeljo dné 8. februvarja.

— (Iz Ormoža) poroča se „Slov. Gospodarju“, da bodo občinske volitve ovržene in da se nemčurji že na nove volitve pripravljajo.

— (Prof. Louis Leger v Parizu), ki je 1882. leta potoval po naših in sploh jugoslovanskih krajih, mudil se tudi v Ljubljani ter pozneje, kakor znano, objavil o Slovencih posebno francosko knjižico, imenovan je bil nedavno profesorjem za jezike in literature slovanske, ali, kakor slove uradno imenovanje za „Chaire de langue et de litterature d' origine slave“ na „collège de France“. Tudi ga je akademija znanostij v Petrogradu vzprejela mej svoje člane. Veseli nas, da bode francoska inteligencija imela tako verodostojno in vneto priliko, spoznavati nas Slovane.

— (Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov) napravi v nedeljo 8. t. m. svojo predpustno veselico ob 7. uri zvečer pri Ferlinci v steklenem salonu z zanimivim programom.

— (Potres.) Iz Gradca se brzojavlja: V Ehrenhausen-u čutili so zadnjo nedeljo po noči ob 1. uri 20 m. potres od severa proti jugu.

— (Samomor) V Gorici obesil se je preteklo nedeljo 26 letni davkarski uradnik Ludovik Höchtel.

— (Iz Postojine) se nam piše 5. febr.: Na dan 25. januarja t. l. priredili so Postojinski fantje na čelu vrla gospoda Jurij Krajgher in Anton Šibenik sijajen ples v zgornjih prostorih Doxatovega hotela. Ples bil je prav dobro obiskan. Udeležili sta se ga obe v Postojini nahajajoči se stranki in več zunanjih gospodov, mej temi tudi velečenjena rod-bina Lavričeva z Rakeka. Čisti dohodek 21 gld. podarili so fantje druřtvu za olepšanje Postojinskega trga, čegar predsednik je g. Ferd. Gaspari, c. kr. okr. živinozdravnik. S tem činom pokazali so naši čvrsti fantje, da jim je občni blagor Postojine v resnici pri srci. Naj bode to v vzgled drugim! — Želimo, da bi se zopet kmalu sešli pri zabavi, katere namen bo občekoristen, našim fantom pa zakličemo: „Bog vas ohrani še mnogo let v čast in slavo našega trga“.

— (Vabilo) k veselici, katero priredi Senožeška čitalnica dne 8. februvarja 1885. v prostorih gosp. Mušiča. Spored: 1. Tombola in petje. 2. Ples. Sviral bode kvintet Bleyer. Začetek ob 8. uri zvečer. Ustopnina za ude: osoba 20 kr., za neude: osoba 30 kr. K tej veselici vabi ljudno

odbor.

— (Delavsko podporno društvo) pod pokroviteljstvom Njeg. Visok. cesarjeviča Rudolfa vabi na veliki ples, kateri bode v soboto 7. februvarja 1885 v gledališči Fenice. — Nekoliko pred polnočjo bodo plesali udje „Tržaškega Sokola“ v ličnej društveni opravi z plesalkami v različnih narodnih nošah narodni ples Kolo, katerega je iz posebne uljudnosti prevzelo društvo „Tržaški Sokol“. Mej počitkom bode nastopil tudi močan pevski zkor. Svirala bode pomnožena veteranska godba. — Začetek točno ob 9. uri zvečer. — Vstopnice 50 kr. za vsako osobo brez izjeme. — Vstopnice se bodo dobivale od 1. februvarja naprej v uradni družtva, zadnji dan pa le na vratih. — Ker pa je čisti do-

hodek plesa namenjen pokojninskemu zalogu, se radodarnosti ne stavijo meje.

Odbor delavskega podpornega društva.

— (Poštne hranilnice.) Meseca januarja t. l. uložilo je občinstvo v avstrijske poštne hranilnice 14.065.502 gld. proti 11.654.925 gld. decembra in 9.518.693 gld. novembra 1884. Izplačale so hranilnice minoli mesec 11.936.777 gld., tako da so uložki prvi mesec letošnjega leta proti izdatkom večji za 2.128.725 gld. Štajerska, Kranjska in Koroška uložile so pretekli mesec v 11.263 slučajih 966.822 gld. in v 2337 slučajih se jim je izplačalo 304.639 gld. V poštini hranilnicah bilo je koncem preteklega meseca vsega vkupe 16.824.826 gold. 15 kr. Slovenskih hranilnih knjižic izdanih je 10.661, izplačanih 2446, torej še v prometu 8215.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 6. februarja. Dr. Firbas imenovan notarjem za Brežice.

Mitav 6. febr. Kurlandskega vitežstva odbor objavlja, da je jako verjetno, da se je cerkev v Jakobskem predmestju po razstrelilih pokončala.

Rim 6. februarja. Italijanski odgovor na turško noto potrjuje prejšnje izjave: da se bode spoštovala suverenost in teritorialne pravice sultanove. Zasedla se bodo nekatera pristanišča ob Rudečem morju, ker je to za varnost potrebno, ker so turške posadke dotične kraje ostavile. Temu v dokaz bodo Italijani ondu poleg svojega prapora razobesili tudi zastavo egiptsko.

London 5. februarja. Kartum pal je 26. januarja. Ko je Wilson v 28. dan januarja tja došel, bil je Kartum že v oblasti sovražnikov. Wilson obrnil se je nazaj, sovražniki streljali so z obeh bregov nanj. Parobrodi, na katerih so bili Wilson in vojaki, razbili so se. Wilson in njegova četa rešili so se na otok, kamor so se odposlali parobrodi. Kaj se je zgodilo z Gordonom, se ne ve.

Razne vesti.

* (Velike šolske počitnice.) Društvo Dunajskih realk, katero je zadnje dni imelo svoj občni zbor, ukrenilo je predložiti naučnemu ministertvu peticijo za preloženje velikih šolskih počitnic. Utemeljena je ta peticija s tem, da sedanje od 16. julija do srede meseca septembra trajajoče počitnice segajo predaleč v hladni letni čas, ko so dnevi že kratki. Najbolji čas za pouk so hladni meseci, najpripravnije počitnice pa vroče poletje. Ker je tedaj mesec julij, kakor znano, pri nas gorkejši, ker so takrat daljši dnevi in pripravnije čas za kopališča, sploh mnogovrstnejše prednosti za bivanje na deželi, nego september, naj bi se vsled omenjene peticije v prihodnje pričele počitnice konci junija in končale s prvim septembrom. Take počitnice imajo po deželah ogerske krone že deset let. — Občni zbor ukrenil je jednoglasno peticijo tiskati ter jo poslati vsem realkam in drugim šolskim zavodom tostranske državne polovice. Ako se bo peticija povoljno rešila, veljale bodo nove počitnice kakor za srednje, tako tudi za meščanske in ljudske šole.

* (Umor — malenkost.) Pretekli teden obsodili so porotniki v Parizu 86letnega starička Josipa Franchanta v letno ječo, ker je soproga svoje unukinje, s katerim se je že dlje časa prepirala radi neke denarne vsote, mej kosilom ustrelil. Starec je trdil, da ga je mladi mož razjezil, kar pa ni bilo res. Začuvši svojo obsodbo, izjavil je zločinca, da nikakor ne ume, zakaj zapro moza radi take — malenkosti.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
4. febr.	7. zjutraj	726.62 mm.	14°C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	727.74 mm.	4.6°C	sl. vzh.	o l.	
	9. zvečer	730.69 mm.	0.0°C	brezv.	megla	
5. febr.	7. zjutraj	731.26 mm.	12°C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	730.90 mm.	0.6°C	brezv.	megla	
	9. zvečer	731.39 mm.	15°C	brezv.	megla	

Srednja temperatura + 2.0° in - 0.7°, za 2.5° nad in 0.1° pod normalom.

Dunajska borza

dné 5. februarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	83 gld. 45	kr.
Srebrna renta	81	—

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Zlata renta	106 gld. 70	kr.
5% marenca renta	99	—
Akcije narodne banke	867	—
Kreditne akcije	304	—
London	123	70
Napol	9	76 1/2
C kr cekini	5	80
Nemške marke	60	30
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld	127
Državne srečke iz l. 1861	100 gld	174
4% avstr. zlata renta, davka prosta	106	70
Ogrska zlata renta 6%	—	—
„ 4%	98	60
„ 5%	94	40
5% štajerske zemljišče odvez oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld	115
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122	50
Prior oblig. Elizabetine zapad. železnice	111	75
Prior oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	60
Kreditne srečke	100 gld	177
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	105
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v. v.	213	25

Otvorjenje mesnice

tik sv. Petra mitnice, „pri Kamnarji“.

Usojam si naznaniti, da z denšnjim dnem pričnem s klanjem goveje živine in se priporočam slav. občinstvu za mnogobrojni obisk.

Kilo govejega mesa zadnji del 50 kr.

„ „ „ prednji del 44 „

S spoštovanjem

France Dolenec, mesar.

(67—3)

Služba tajnikova

pri okrajnem zastopu na Vranskem z letno plačo 400 gld. je razpisana.

Prošnjik mora biti moralnega vedenja, zmožen slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi ter naj dokaže s spričevalom, da je čvrstega zdravja.

Zraven te službe tudi lahko prevzame službo tajnikovo Vranske in Jeronimske občine.

Prošnje naj se vpošljejo do 28. t. m. podpisnemu odboru.

Okrajni odbor na Vranskem.

Načelnikov namestnik:

Josip Musi.

(71—2)

!Kava po ceni!

V. SAULIG, Trst, Via Carradori št. 3.

Mocca, pristo. arabska	1 kilo gld. 1.70.
Mendo, izvrstna	1 „ „ 1.80.
Ceylon Perl, jako fina	1 „ „ 1.70.
Ceylon Plantat., fina	1 „ „ 1.60.
Java zlata, fina	1 „ „ 1.50.
Santos, fina	1 „ „ 1.20.
Kio, fina	1 „ „ 1.15.
Čaj od 2 do 12 gld. kilo v poštini zavrtih po 4 1/4 kilo vozuine in carine prosto.	(52—4)

Mejnaredna linija. Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvoazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „East Anglia“, okoli 8. februarja 1885. Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold. Potniki naj se obrnejo na

(20—12)

J. TERKUILE,

generalnega poslovnega agenta,

Via dell' Arsénale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emiliano d' Ant. Pogayen, generalnega agenta v Trstu.

Umri so:

2. febr.: Jožef Merlikar, delavec sin 4 1/2 leta, Tržaška cesta št. 20, za košjem.
2. febr.: Robert Lous, železniškega konduktorja sin, 2 mes., sv. Martina cesta št. 11, za otrpjenjem pluć.

4. febr.: Celestina Lapajz, uradnikova vdova, 63 let, Hrenove ulice št. 3, za oslabljenjem.

V deželnej bolnici:
2. febr.: Fran Dolenc, čevljar, 30 let, za jetko.

3. febr.: Jakob Turšič, delavec, 44 let, za gnojenjem pluć.

VIZITNICE

priporočam

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani.

Prava marzeilska galerta

je najgotovše, najhitrejša in najcenejša sredstvo za čiščenje in zboljšanje vina in jamci se za najboljši uspeh: dobiva se pri

(30—8)

A. HARTMANN-u,

v Ljubljani, Tavčarjeva palača

Dobro službo!!!

dobro: trgovec, agent, uradnik, privatni ljudje itd., kateri hočejo prodajati avstro-ogerske državne in premijske srečke na mesečne obroke po članu XXXI. zakona z leta 1883: pri nekoliko prdnem delovanju zaslužijo lahko od 100 do 300 goldinar ev na mesec.

Ponudbe, v katerih mora biti povedano, s čim se dotičnik sedaj prča, na

(62—3)

Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft v BUDAPEŠTI.

Odgovarja se samo na nemška pisma.

Marijinceljske

kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v elodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdeto sapo, napihnjenost, kislo podiranje, občutje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli, (če izvira bolecina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črva, zoper bolezn na vranici, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na Dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironeoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Cimperli: lekar Ivan Blažek. V Škofjei Loki: lekar Karol Fabiani.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osebno na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisneno besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavrtku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe vtisneno sodniško spravljeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki niso imajo teh znakov istinitosti, naj se zavrzijo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaj takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci (148—172)

Objava hranilnice in zastavljalnice.

Izvrševaje sklep ravnateljse seje, se naznanja, da se bode za hranilnico odločil za zdaj se

četrti uradni dan

v tednu in se bodo tedaj uloge vsprejemale in izplačevale vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto od 8. do 12. ure.

Za uradna dneva zastavljalnice odločila sta se torej in četrtak z dosedanjimi uradnimi urami.

Ta sprememba stopi takoj v veljavo, zato je bil že petek, 5. t. m., za hranilničen uradni dan odločen.

(70—2)

Ravnateljstvo

kranjske hranilnice in zastavljalnice.

v Ljubljani, v 1. dan februarja 1885.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.